

बुलेटिन

बर्ष १

अंक २

मसिर - फागुन

संरक्षक

श्री विमल थापा क्षेत्री

प्रधान सम्पादक

श्री महेन्द्र कुँवर

सम्पादक मण्डल

श्री पवन सिंह भण्डारी

श्री अर्चना भट्टराई

श्री भरना पन्थी

विशेष सहयोगी

श्री सजितादेवी सुनुवार

श्री पुष्पा देवकोटा

श्री टिका प्रसाद कापले

श्री रुद्र प्रसाद घिमिरे

श्री होम बहादुर थापा

श्री विविता कार्की

प्रकाशक

श्री कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन

सहयोग तथा तालिम केन्द्र,

भक्तपुर।

सम्पादकिय

कृषि प्रसार शैक्षिक तरिकाहरु मध्ये तालिम कार्यक्रमलाई प्रमुख विधिको रूपमा लिइन्छ । विज्ञ प्रशिक्षकहरुसंग प्रत्यक्ष रूपमा सम्पर्क हुने, सैद्धान्तिक तथा व्यवहारीक कक्षाहरु, अवलोकन भ्रमण, लेखन तथा प्रस्तुतिकरण आदि क्रियाकलापहरु साथसाथै समेटिने यस्ता तालिम कार्यक्रमबाट अगुवा कृषकहरुले प्राविधिक ज्ञान, सिप, दक्षता हासिल गर्ने अवसर पाउनुका साथै आफूलाई स्थानीयस्तरमा अगुवा कृषकको रूपमा स्थापित गर्न आवश्यक पर्ने अन्य सीपहरु समेत हासिल गर्ने अवसर मिल्दछ । यसै कारण यस कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रले सञ्चालन गर्ने अगुवा कृषक तालिममा सहभागी हुन कृषकहरुको माग क्रमिक रूपमा वृद्धि हुँदै गर्दछेको छ । साथै यस तथ्यलाई मध्यनजर गरी यस केन्द्रले समेत आगामी आर्थिक वर्षहरुमा यस आर्थिक वर्षको तुलनामा तालिम कार्यक्रमहरुको संख्या वृद्धि गर्ने साथै हालको उत्पादनमुखी तालिम कार्यक्रम भन्दा व्यवसाय प्रवर्द्धनमुखी तालिम कार्यक्रमहरुमा बढी जोड दिने सोच लिएको छ ।

यस बुलेटिनको अधिल्लो अंक प्रथम अंक भएकाले केही त्रुटी, कमजोरीहरु हुन जाने कुरा स्वभाविक हो । अधिल्लो अंक प्रकाशित भई वितरण भए पश्चात आगामी अंकहरुलाई अझ परिष्कृत एवं उपयोगी बनाउन पाठकहरुबाट प्रतिक्रिया एवं सुझावहरु प्राप्त भएका छन् । पाठकहरुबाट प्राप्त यस खाले शुभेच्छाका लागी यस बुलेटिनका सम्पादन टोली हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरुमा समेत यस्ता सल्लाह, सुझावहरु निरन्तर रूपमा प्राप्त गर्ने अपेक्षा राखेका छौं ।

यस कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रले सञ्चालन गरेका कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरुको बारेमा जानकारी गराउने उद्देश्यले आ.व. २०७६/७७ को दोश्रो चौमासिक अवधिमा सञ्चालित क्रियाकलापहरुलाई समेटेर यो दोश्रो अंक प्रकाशनमा त्याइएको छ । यस अंकमा यस केन्द्रबाट सञ्चालन भएका तालिम कार्यक्रमहरु एवं अन्य क्रियाकलापहरुलाई संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ । यसबाट सरोकारवालाहरुलाई केन्द्रबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरुको वारेमा सुसुचित हुने अवसर प्राप्त हुनुका साथै सञ्चालित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारीता मुल्यांकन गर्न समेत केही हदसम्म महत पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यसका साथै अधिल्लो अंकमा जस्तै यस अंकको प्रकाशन तथा वितरण भए पश्चात पाठकहरुबाट अमुल्य सल्लाह, सुझाव तथा प्रतिक्रियाको अपेक्षा गर्दै आगामी दिनमा निरन्तररूपमा बुलेटिनलाई रचनात्मक एवं परिष्कृत ढंगमा प्रस्तुत गर्ने प्रण गर्दछौं ।

धन्यवाद ।

हाम्रो अनुरोध

पाठकवर्ग, यो चौमासिक कृषि बुलेटिन तपाईं हाम्रो आफै बुलेटिन हो । यसर्थ कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी २०० देखि ३०० शब्द सम्मका तपाईंका लेख, रचना भएमा कृपया हामी कहाँ पठाउनुहोस् । लेख, रचनाको गुणस्तर र बुलेटिनमा स्थानको अवस्था हेरी छाप योग्य भएमा तपाईंका लेख रचनालाई यथासम्भव यस चौमासिक बुलेटिनमा प्रकाशन गर्नेछौं । अप्रकाशित लेख रचना फिर्ता गर्न असमर्थ छौं ।

यसनित्र

व्यवसायिक प्रमुख हिउँदै फलफूल बगैँचा तथा नर्सरी व्यवस्थापन सम्बन्धी अगुवा कृषकस्तर तालिम सम्पन्न	२
पुष्प बगैँचा स्थापना तथा नर्सरी व्यवस्थापन विषयक पुष्प व्यवसायीस्तर तालिम सम्पन्न	३
अधिकृतस्तरीय प्राविधिक कर्मचारीहरुको सेवाकालिन तालिम सम्पन्न	४
खाद्यान्न बालीको व्यवसायीक बीउ उत्पादन विषयक अगुवा कृषकस्तर तालिम सम्पन्न	६
पादयक्रम तर्जुमा बैठक सम्पन्न	७
केन्द्रका कर्मचारीहरुको स्वागत तथा विदाई सम्पन्न	९

व्यवसायिक प्रमुख हिउँदै फलफूल बगैंचा तथा नर्सरी व्यवस्थापन सम्बन्धी अगुवा कृषकस्तर तालिम सम्पन्न

नेपाल सरकारले २०७३/७४-२०८२/८३ को अवधिलाई फलफूल दशकको रूपमा घोषणा गरी फलफूलहरुको गुणस्तरीय विरुद्ध उत्पादन गरी देशभर फलफूल बालीले ढाकेको क्षेत्रफल विस्तार र बगैंचा सुदृढिकरण गर्ने उद्देश्यका साथ कार्यक्रमहरु सञ्चालन भईरहेका छन् । यसै परिप्रेक्ष्यमा यस बागमती प्रदेशमा समेत भौगोलिक सम्भाव्यता एवं अन्य सामाजिक, आर्थिक अनुकूलताका कारण विविध फलफूल बालीहरुको विकास र विस्तार गर्न सकिने अवस्था छ । यस यथार्थलाई आत्मसाथ गर्दै नेपाल सरकारको यस अभियानमा सघाउ पुग्ने गरी यस केन्द्रले बागमती प्रदेश अन्तर्गतका विभिन्न जिल्लाहरुमा व्यवसायिक तवरमा फलफूल खेती गरिरहेका अगुवा कृषकहरुलाई उनीहरुको फलफूल खेती सम्बन्धी सीप तथा दक्षता अभिवृद्धि गरी अगुवा कृषकको रूपमा तयार गरी स्थानीयस्तरमा कृषि प्रसार गर्ने माध्यमको रूपमा विकास गर्न मिति २०७६ साल मंसीर १५ गते देखि १९ गते सम्म (५ दिन) व्यवसायिक प्रमुख हिउँदै फलफूल बगैंचा तथा नर्सरी व्यवस्थापन विषयक अगुवा कृषकस्तर तालिम सञ्चालन गरिएको थियो । महिला १ र पुरुष २४ गरी कुल २५ जना कृषकहरुको सहभागी रहेको उक्त तालिम कार्यक्रम समशीतोष्ण बागवानी केन्द्र, किर्तिपुरसंग सहकार्यमा सञ्चालन गरिएको थियो ।

उक्त तालिम कार्यक्रममा कृषकहरुलाई विभिन्न हिउँदै फलफूल बालीहरुको बगैंचा स्थापनादेखि फलको उत्पादन, टिपाई र टिपाई पश्चातको बजारीकरणसम्मका क्रियाकलापहरुकाबारेमा सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक ज्ञान तथा सीप प्रदान गरिएको थियो । जस अन्तर्गत मुख्यतः हिउँदै फलफूल बालीका उन्नत जातहरु, जातहरुको प्रकृति र विशेषता, माउबोट छनौट तथा रुटस्टक व्यवस्थापन, बेर्नाहरुको गुणस्तर, बगैंचा स्थापना सम्बन्धी विविध पक्षहरु, बगैंचा तथा नर्सरीमा मलखाद, सिंचाई माटो तथा खाइतत्व व्यवस्थापन, बगैंचा स्थापना गर्दा माटो जाँचका लागी नमुना लिने तरिका, हिउँदै फलफूल बालीका प्रमुख रोग, किराहरु तथा तिनको व्यवस्थापन, फलफूल बगैंचामा तालिम तथा कांठछांट, बोर्डो मिश्रण, बोर्डो पेष्ट, बोर्डोपेन्ट बनाउने र प्रयोग गर्ने विधि, अन्तरबाली व्यवस्थापन, खनजोत तथा गोडमेल एवं भार व्यवस्थापन, फलफूल बगैंचा तथा नर्सरीमा प्रयोग हुने यन्त्र, औजार, उपकरणहरु तथा तिनको प्रयोग तथा मर्मत सम्भार विधि, फलफूल विरुद्धको बजार व्यवस्थापन आदि विषयमा हिउँदै फलफूल विषयका विज्ञहरुबाट कक्षाहरु सञ्चालन गरिएको थियो ।

समशीतोष्ण बागवानी केन्द्रमा सञ्चालित सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक कक्षाहरुको अलावा कृषकस्तरमा नमुनाको रूपमा सञ्चालित फलफूल बगैंचाहरुमा सहभागीहरुलाई अवलोकन भ्रमण गराई व्यवसायिक तवरमा हिउँदै फलफूलको खेती विस्तार गर्दा आइपर्न सम्म समस्या, चुनौतीहरु र सम्भावना एवं अवसरहरुका बारेमा व्यवसायीक कृषकहरुसंग अनुभव साटासाट गर्ने उद्देश्यले दक्षिणकाली नगरपालिका स्थित व्यवसायिक हिउँदै फलफूल फार्ममा एक दिने अवलोकन भ्रमण समेत गराइएको थियो । उक्त अवसरमा तालिमका सहभागीहरुलाई तालिमका अवधिमा सिकिएका नविनतम प्रविधिहरुको कृषकस्तरमा प्रयोग तथा सोको प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावकारीता मुल्यांकन गर्न सघाउ पुगेको छ ।

अन्य तालिमहरुमा जस्तै यस तालिमको अन्त्यमा सहभागीहरुबाट लिइएको तालिम प्रभावकारीता मुल्यांकन सम्बन्धी पृष्ठपोषणबाट आगामी दिनहरुमा यस केन्द्रबाट सञ्चालन गरिने फलफूल विकास सम्बन्धी तालिम सञ्चालनका लागी महत्वपूर्ण सुझावहरु प्राप्त भएको छ । प्राप्त सुझावहरुलाई मनन गरी आगामी दिनहरुमा सञ्चालन गरिने फलफूल विकास सम्बन्धी तालिमहरुमा उक्त सुझावहरुलाई यथासम्भव समेट्ने प्रयास गरिनेछ । जसबाट केन्द्रले सञ्चालन गर्ने फलफूल सम्बन्धी तालिमहरु अभ बढी प्रभावकारी र कृषक उपयोगी हुने विश्वास लिन सकिन्छ । उक्त तालिम कार्यक्रममा सहभागी अगुवा फलफूल उत्पादक कृषकहरुको नामावली यस प्रकार रहेको छ ।

तालिममा सहभागी फलफूल उत्पादक कृषकहरु

क्र.सं.	कृषकको नाम	स्थायी ठेगाना
१.	कुमार पण्डित	पञ्चकन्या गा.पा. ३, नुवाकोट
२.	गोपी प्रसाद त्रिपाठी	वेलकोटगढी न.पा. १०, नुवाकोट
३.	सुमन राना	सुनकोसी न.पा. ३, सिन्धुली

४.	नीर कुमार कार्की	उमाकुण्ड गा.पा. २, रामेछाप
५.	पासाड तामाड	गोकुलगंगा गा.पा. ६, रामेछाप
६.	गोविन्द प्रसाद तिमल्सिना	पनौती न.पा. १, काभ्रेपलाञ्चोक
७.	कल्पना भुजेल	गोलन्जोर गा.पा. ५, सिन्धुली
८.	टिकाराम अधिकारी	निलकण्ठ न.पा. ११, धादिङ
९.	कामी घले	रुभिभ्याली गा.पा. १, धादिङ
१०.	महेन्द्र अधिकारी	दक्षिणकाली न.पा. ९, काठमाण्डौ
११.	सरोज गौतम	रोशी गा.पा. ७, काभ्रेपलाञ्चोक
१२.	शिव बहादुर आलेमगर	चन्द्रगिरी न.पा. ३, काठमाण्डौ
१३.	श्याम राना मगर	चन्द्रगिरी न.पा. ३, काठमाण्डौ
१४.	विनोद पौडेल	दक्षिणकाली न.पा. ८, काठमाण्डौ
१५.	राम कुमार चापागाई	दक्षिणकाली न.पा. ८, काठमाण्डौ
१६.	सीता रिजाल	भरतपुर न.पा. ७, चितवन
१७.	श्रीकृष्ण अधिकारी	निलकण्ठ न.पा. १, धादिङ
१८.	कृष्ण बहादुर गुरुङ	थाहा न.पा. ५, मकवानपुर
१९.	रुपेन्द्र तामाड	आमा छोदिङ्गमो गा.पा. ३, रसुवा
२०.	अनिल गुरुङ	पाँचपोखरी थाइपाल गा.पा. ७, सिन्धुपाल्चोक
२१.	कृष्ण बहादुर खड्का	विगु गा.पा. घ, दोलखा
२२.	श्रीराम श्रेष्ठ	सुय्विनायक न.पा. ७, भक्तपुर
२३.	राम चन्द्र जम्कटेल	वेलकोटगढी न.पा. ३, नुवाकोट
२४.	सुरेश लामा	मेलम्ची न.पा. ३, सिन्धुपाल्चोक
२५.	विकासजंग खड्का	भिमेश्वर गा.पा. १, दोलखा

पुष्प बर्गैचा स्थापना तथा नर्सरी व्यवस्थापन विषयक पुष्प व्यवसायीस्तर तालिम सम्पन्न

बागमती प्रदेश अन्तर्गत विभिन्न जिल्लाहरुमा पुष्प व्यवसायमा संलग्न अगुवा पुष्प व्यवसायी कृषकहरुलाई पुष्प नर्सरी र पुष्प बर्गैचा स्थापना तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी निवन्तम प्रविधिहरुबारे जानकारी गराई कृषकहरुको सीप तथा दक्षता अभिवृद्धि मार्फत पुष्प व्यवसायको विकास र विस्तार गर्ने उद्देश्यले यस केन्द्रको आयोजनामा मिति २०७६ साल मंसीर १६ गते देखि २० गतेसम्म (५ दिन) पुष्प बर्गैचा स्थापना तथा नर्सरी व्यवस्थापन विषयक तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । पुष्प विकास केन्द्र, ललितपुरसंग सहकार्यमा सञ्चालन गरिएको उक्त तालिम कार्यक्रममा बागमती प्रदेश अन्तर्गतका १३ जिल्लाहरुबाट महिला ७ र पुरुष १५ गरी जम्मा २२ जना कृषकहरुको सहभागीता रहेको थियो ।

उक्त तालिम कार्यक्रममा सहभागीहरुलाई पुष्प बर्गैचा स्थापना तथा नर्सरी व्यवस्थापन सम्बन्धी शुरुवातको चरणदेखि बजारीकरणसम्मका क्रियाकलापहरुका बारेमा सम्बन्धीत विषयका विशेषज्ञहरुबाट सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक ज्ञान तथा सीप प्रदान गरिएको छ । तालिमको अवधिमा सहभागीहरुलाई मुख्यतः पुष्प विरुवाको वर्गीकरण तथा लगाउने समय र उपयुक्त जातको छनौट, माटोको मिश्रण बनाउने तरिका, पुष्प विरुवामा रोग किराको व्यवस्थापन, पुष्प विरुवा प्रसारण विधिहरु, गुणस्तरीय पुष्प विरुवा उत्पादनका लागी खाच्यतत्व र सिंचाईको व्यवस्थापन, पुष्प नर्सरीमा प्रयोग हुने कन्टेनर तथा अन्य संरचनाहरु, टोपियरी बनाउने तरिका, उत्पादित पुष्प विरुवाको

प्याकेजिङ र बजारीकरण तथा पुष्प नर्सरी स्थापना गर्न योजना तयारी सम्बन्धी विषयमा सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक कक्षाहरु सञ्चालन गरिएको थियो ।

सहभागीहरूलाई पुष्प विकास केन्द्रमा कक्षाहरु सञ्चालनको अलावा सफल पुष्प उद्यमीहरूको अनुभव साटासाट गर्ने तथा समन्वय स्थापित गराउने उद्देश्यले एक दिने अवलोकन भ्रमण समेत गराइएको थियो । यस अवसरमा काठमाण्डौको महाराजगञ्ज स्थित देशकै नमुना पुष्प नर्सरीको रूपमा रहेको स्टयाण्डर्ड नर्सरी तथा ललितपुरको हाँडीगाउँस्थित अर्किङ फूल उत्पादनमा विशेषज्ञता हासिल गरेको अर्किङ नर्सरीमा सहभागीहरूलाई भ्रमण गराई सम्बन्धीत उद्यमीहरूसंग प्रत्यक्ष वार्तालाप गरी पुष्प व्यवसायको विस्तार गर्दा आइपर्न सक्ने सम्भावित समस्या तथा चुनौतीहरु र ती चुनौतीहरूको सामना गर्न चाल्नुपर्ने कदमहरूको बारेमा जानकारी गराइएको थियो ।

तालिम सञ्चालन पश्चात सहभागीहरूबाट प्राप्त पृष्ठपोषण अत्यन्तै सकारात्मक रहेको छ । साथै सहभागीहरूबाट यस केन्द्रबाट आगामी दिनमा सञ्चालन गरिने पुष्प व्यवसाय सम्बन्धी तालिमका लागी अमुल्य सुझावहरु समेत प्राप्त भएको छ । जसबाट आगामी दिनहरूमा सञ्चालन गरिने तालिम कार्यक्रमहरु अभ बढी प्रभावकारी एवं व्यवसाय प्रवर्द्धनमुखी हुने अपेक्षा गरिएको छ । उक्त तालिम कार्यक्रममा सहभागी पुष्प व्यवसायीहरूको नामावली यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	पुष्प व्यवसायी कृपकको नाम	स्थायी ठेगाना
१.	रमेश मरहट्टा	खट्टेखोला, नागार्जुन न.पा.८, काठमाडौं
२.	मनिस पुडासैनी	गणेश टोल, ललितपुर म.न.पा.२४, ललितपुर
३.	हिरा वहादुर मिजार	वेलकोटगढी न.पा.१०, नुवाकोट
४.	आइत सिंह तामाड	काफलस्वारा, विदुर न.पा.१३, नुवाकोट
५.	सौगात घिमिरे	नौरङ्ग, भरतपुर, म.न.पा.१२, चितवन
६.	ललित वहादुर के.सी.	भरुवा रासी, गोदावरी न.पा.१३, ललितपुर
७.	टिकाराम खतिवडा	रमकुवा, गल्छी गा.पा.१, धादिङ
८.	विमल वैद्य	वाँसधारी, धुलिखेल न.पा.४, काभ्रे
९.	विकासलाल घिसिङ	गेलु, मन्थली न.पा.११, रामेछाप
१०.	उत्सव तिमल्सिना	स्याउलो बजार, भरतपुर म.न.पा.१०, चितवन
११.	मधु गौतम	वेलकोटगढी न.पा.३, नुवाकोट
१२.	अनिल लामिछाने	छाविसे, गजुरी गा.पा.५, धादिङ
१३.	मुकेश जोशी	कुप्राचौर, हेटौडा न.पा.४, मकवानपुर
१४.	हरिशरण गौतम	मनहरी, हेटौडा न.पा.१०, मकवानपुर
१५.	सरोज कुमार शाह	लामाटार, महालक्ष्मी न.पा.९, ललितपुर
१६.	सम्भना पण्डित लामिछाने	सिमसार, सिद्धलेक गा.पा.२, धादिङ
१७.	सावित्री दाहाल	जनगाल, बनेपा न.पा.१०, काभ्रेपलान्चोक
१८.	मञ्जु गौतम	भकुण्डेवेसी, नमोबुद्ध न.पा.७, काभ्रे
१९.	शान्ती घिमिरे	हरिसिंद्धि, ललितपुर म.न.पा.२९, ललितपुर
२०.	कल्पना थापा	मल्पी, पनौती न.पा.८, काभ्रे
२१.	गीता दाहाल	चरिकोट, भमेश्वर न.पा.६, दोलखा
२२.	टिका वार्गे	टौखेल, गोदावरी न.पा.१४, ललितपुर

अधिकृतस्तरीय प्राविधिक कर्मचारीहरूको सेवाकालिन तालिम सम्पन्न

निजामती सेवाका राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरु सरकारले लिएका विकासका लक्ष्यहरु समयमै पूर्ण रूपमा हासिल गर्ने र जनताको घरदैलोमा सुशासन प्रत्याभूत गराउने सम्वाहक हुन् । देशको आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणमा सरकारी कर्मचारीहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको

हुन्छ । उपलब्ध सिमित साधन श्रोतहरूको सदुपयोग गरी जनताको विकास प्रतिको आकांक्षालाई पुरा गर्न दक्ष, सीपयुक्त एवं कर्तव्यनिष्ठ जनशक्तिको आवश्यकता पर्दछ । यसै सन्दर्भमा कृषि सूचना तथा सञ्चार केन्द्रसंगको सहकार्यमा यस कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रले बागमती प्रदेश, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय र मातहतका कृषि कार्यालयहरु तथा बागमती प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहमा कार्यरत अधिकृतस्तर छैठौं तहका पच्चीस जना प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई सहभागी गराई मिति २०७६ माघ ५ गते देखि फाल्नुन १३ गतेसम्म कृषि योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन विषयक सेवाकालिन तालिम सफलतापूर्वक सम्पन्न गरेको छ ।

उक्त तालिम कार्यक्रमको समुद्घाटन संघीय कृषि तथा पशुपन्धी विकास मन्त्रालयका तत्कालिन सचिव डा. युवकर्ध्वज जि.सि.ज्यूले गर्नुभएको थियो भने तालिमको समापन कृषि विभागका महानिर्देशक श्री निरु दाहाल पाण्डेज्यूको समुपस्थितिमा भएको थियो । उक्त तालिम कार्यक्रमलाई विभिन्न विषयगत सातवटा मोड्युलहरूमा विभाजन गरी प्रत्येक मोड्युलमा आवश्यकता अनुसार समसामयिक विषयका कक्षाहरु सञ्चालन गरिएको थियो । तालिम सञ्चालन अधि यस केन्द्रका साथै संघीय कृषि तथा पशुपन्धी विकास मन्त्रालय, कृषि सूचना तथा सञ्चार केन्द्र, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान लगायतका निकायहरूका विज्ञ पदाधिकारीहरूसंग बैठक बसी तालिमको पाठ्यक्रमलाई अन्तिम रूप दिइएको थियो ।

तालिमका दैरान सहभागीहरूलाई विभिन्न विषयहरूमा सैद्धान्तिक कक्षाहरु, व्यवहारिक अभ्यासहरु, फिल्ड अध्ययन भ्रमण, व्यक्तिगत तथा सामुहिक प्रतिवेदन लेखन तथा प्रस्तुतिकरण गर्ने अवसर प्रदान गरिएको थियो । तालिममा सफलतापूर्वक सहभागी भए पश्चात सहभागीहरूमा बदलिदो परिस्थितिमा स्थानीय तहका कृषि शाखा तथा भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय र मातहतका विभिन्न कार्यालयमा उच्च मनोबलका साथ उच्च दक्षता, कार्य कौशल प्रदर्शन गरी प्रभावकारी तवरमा सेवा प्रदान गर्न सक्ने क्षमताको विकास भएको महसुस गरिएको छ । उक्त तालिम कार्यक्रममा लिइएका विभिन्न प्रकारका सिकाईहरूको परीक्षण तथा सहभागीहरूले तालिम अवधिमा प्रदर्शन गरेको सकारात्मक व्यवहार तथा आचरणको समग्र मुल्यांकन गर्दा मध्यपुर ठिमी नगरपालिकामा कार्यरत सहभागी श्री चुन बहादुर राईले उच्चतम अंक प्राप्त गरी सर्वोत्कृष्ट प्रशिक्षार्थी बन्न सफल हुनु भएको थियो । सर्वोत्कृष्ट प्रशिक्षार्थीलाई समापन कार्यक्रमका प्रमुख अतिथिबाट विशेष प्रमाणपत्र सहित वधाई ज्ञापन गरिएको थियो । उक्त तालिम कार्यक्रममा सहभागी कर्मचारीहरूको नामावली यस प्रकार रहेको छ ।

तालिम कार्यक्रममा सहभागी कर्मचारीहरूको नामावली

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	कार्यरत कार्यालय
१.	टिका बहादुर खत्री	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश
२.	पुष्पा देवकोटा	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर
३.	संजिता देवी सुनुवार	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर
४.	टिका प्रसाद काप्ले	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, भक्तपुर
५.	तारा दहाल	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, ललितपुर
६.	रामचन्द्र भट्टराई	बीउ विजन प्रयोगशाला, हेटौडा
७.	सिर्मला योन्जन	बीउ विजन प्रयोगशाला, हेटौडा
८.	नारायण आचार्य	पुष्प विकास केन्द्र, ललितपुर
९.	हेमन्त कुमार भा	उपोष्ण प्रदेशीय वागवानी विकास केन्द्र, नुवाकोट
१०.	अमर कान्त भा	कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र, सिन्धुली
११.	ऋषि राज सुवेदी	कृषि ज्ञान केन्द्र, रामेछाप
१२.	भिष्म बहादुर बस्नेत	कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर
१३.	अनु वि.सी.	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट
१४.	विद्या निधि लोहनी	कृषि ज्ञान केन्द्र, नुवाकोट
१५.	राम चन्द्र भट्टराई	कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रेपलाञ्चोक

१६.	मदन प्रसाद जंगम	कृषि ज्ञान केन्द्र, काभ्रेपलाञ्चोक
१७.	तारादेवी गुरुड	कृषि ज्ञान केन्द्र, धादिङ
१८.	जयराम अधिकारी	कृषि ज्ञान केन्द्र, धादिङ
१९.	टंक बहादुर अधिकारी	महालक्ष्मी नगरपालिका, ललितपुर
२०.	गोमा देवी खतिवडा	महालक्ष्मी नगरपालिका, ललितपुर
२१.	रिता सिंगदेल (श्रेष्ठ)	तारकेश्वर नगरपालिका, काठमाडौं
२२.	चुन बहादुर राई	मध्यपुर ठिमि नगरपालिका, भक्तपुर
२३.	कोक नाथ घिमिरे	गोदावरी नगरपालिका, ललितपुर
२४.	लक्ष्मी घर्ता	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका, काठमाडौं
२५.	पुरुषोत्तम तिवारी	भरतपुर महानगरपालिका, चितवन

खाद्यान्न बालीको व्यवसायीक बीउ उत्पादन विषयक अगुवा कृषकस्तर तालिम सम्पन्न

राष्ट्रिय कृषि विकास नीति, २०६१ ले लिएको कृषि उत्पादन एवं उत्पादकत्व वृद्धि मार्फत खाद्य सुरक्षा तथा गरीबी निवारणको लक्ष्यलाई हासिल गर्न गुणस्तरीय बीउविजनको सहज उपलब्धता एक अपरिहार्य विषय हो । समग्र कृषि क्षेत्रको वृद्धिमा खाद्यान्न बालीको प्रमुख योगदान रहेको परिप्रेक्ष्यमा खाद्यान्न बालीहरुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिका लागी स्वदेशमै गुणस्तरीय बीउको उत्पादन वृद्धि गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । यस तथ्यलाई मध्यनजर गर्दै यस केन्द्रले बागमती प्रदेश अन्तर्गतका १० जिल्लाहरुमा खाद्यान्न बीउ उत्पादनमा संलग्न अगुवा कृषकहरुलाई समावेश गराई मिति २०७६ फागुन १८ गते देखि २२ गते सम्म (५ दिने) खाद्यान्न बालीको व्यवसायीक बीउ उत्पादन विषयक तालिम सञ्चालन गरेको थियो । नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् अन्तर्गतको राष्ट्रिय मकै बाली अनुसन्धान कार्यक्रम, रामपुर, चितवनसंगको सहकार्यमा चितवन जिल्लामा सञ्चालित उक्त तालिममा महिला ९ र पुरुष ११ गरी जम्मा २० जना कृषकहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

उक्त तालिम कार्यक्रममा सहभागी कृषकहरुलाई खाद्यान्न बालीको बीउ उत्पादन सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक दुवै विषयमा कक्षाहरु सञ्चालन गरिएको थियो । जस अन्तर्गत बीउ उत्पादनदेखि प्रशोधन, भण्डारण तथा विक्रि वितरण लगायतका विषयहरुलाई समेटिने गरी मकैमा खुल्ला सेचिंत जातहरुको बीउ उत्पादन प्रविधि, गुणस्तरीय बीउ छनौट एवं प्रयोग विधि, बीउ परीक्षण, वर्णशंकर बीउ उत्पादन प्रविधि, बीउ नमुना संकलन तथा लट नम्वर राख्ने विधि, बीउको गुणस्तर छास हुनबाट जोगाउने उपायहरु, खाद्यान्न बालीमा लाग्ने प्रमुख रोग किराहरुको व्यवस्थापन, बीउ बाली खेत निरीक्षण, गुणस्तर नियन्त्रण प्रणाली तथा बीउ विजन सम्बन्धी ऐन, नियम एवं नीतिगत व्यवस्थाहरु सम्बन्धी कक्षाहरु सञ्चालन गरिएको थियो । कृषकहरुलाई तालिमका दौरानमा सिकाइएका सैद्धान्तिक विषयहरु एवं प्रविधिहरुको व्यवहारिक प्रयोग सम्बन्धमा जानकारी गराउने उद्देश्यले मकवानपुर जिल्लाको हेटौँडास्थित बीउविजन परीक्षण प्रयोगशाला, कृषि सामाग्री कम्पनी लिमिटेड तथा मकवानपुर तथा चितवन जिल्लाका बीउ उत्पादनमा संलग्न कृषकहरुसंग अन्तर्राष्ट्रियका लागी एक दिने अध्ययन भ्रमण समेत गराइएको थियो । जसबाट कृषकहरुलाई सम्बन्धित प्राविधिकहरु तथा अगुवा कृषकहरुबाट बीउ उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण तथा विक्रि वितरणका क्रममा आइपर्न सक्ने समस्याहरु तथा समस्या समाधानका उपायहरुका बारेमा विस्तृतमा जानकारी प्राप्त गर्ने अवसर मिलेको थियो ।

यस तालिमको अन्त्यमा सहभागीहरुबाट आगामी दिनहरुमा यस केन्द्रबाट सञ्चालन गरिने बीउ उत्पादन सम्बन्धी तालिमलाई अभ्यन्तरीय बनाउनका लागी सुझावहरु संकलन गरिएको थियो । सहभागी कृषकहरुलाई यस सम्बन्धमा थुपै सुझावहरु प्राप्त भएका छन् जसबाट आगामी तालिम कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तवरमा सञ्चालन गर्न मार्गदर्शन मिलेको छ । उक्त तालिममा सहभागी बीउ उत्पादक कृषकहरुको नामावली यस प्रकार रहेको छ ।

तालिममा सहभागी बीउ उत्पादक कृषकहरु

क्र.सं.	कृषकको नाम	स्थायी ठेगाना
१.	सावित्री रेग्मी	माडी नगरपालिका ८, चितवन
२.	राम प्रसाद पौडेल	हेटौडा उपमहानगरपालिका १२, मकवानपुर
३.	पुर्ण बहादुर श्रेष्ठ नेवार	रामेछाप नगरपालिका १, रामेछाप
४.	पुण्य प्रसाद अधिकारी	भरतपुर महानगरपालिका २१, चितवन
५.	शुशिला वि.क.	मरिण गाँउपालिका ७, सिन्धुली
६.	गोमा कुमारी गुरुङ	दुधौली नगरपालिका ९, सिन्धुली
७.	तारा बहादुर बराल	मरिण गाँउपालिका ७, सिन्धुली
८.	सरस्वती महर्जन	महालक्ष्मी नगरपालिका ६, ललितपुर
९.	रुकु महर्जन	महालक्ष्मी नगरपालिका ६, ललितपुर
१०.	विष्णु बहादुर कार्की	मेलुङ गाँउपालिका १, दोलखा
११.	सुकुमाया श्रेष्ठ	रामेछाप नगरपालिका १, रामेछाप
१२.	इन्द्रप्रसाद भण्डारी	वैतेश्वर गाँउपालिका ४, दोलखा
१३.	राजेन्द्र हुमागाई	नमोबुद्ध नगरपालिका ८, काखेपलाञ्चोक
१४.	रत्न प्रसाद सापकोटा	पाँचखाल नगरपालिका १०, काखेपलाञ्चोक
१५.	राजन बजगाई	पनौती नगरपालिका १२, काखेपलाञ्चोक
१६.	भिम कुमारी न्यौपाने	कालिका गाँउपालिका २, रसुवा
१७.	जनक प्रसाद पुडासैनी	शिवपुरी नगरपालिका ८, नुवाकोट
१८.	बल बहादुर गुरुङ	निलकण्ठ नगरपालिका २, धादिङ
१९.	हुम कुमारी गुरुङ	निलकण्ठ नगरपालिका १३, धादिङ
२०.	परिक्षा तामाङ	निलकण्ठ नगरपालिका ८, धादिङ

पाठ्यक्रम तर्जुमा बैठक सम्पन्न

यस केन्द्रबाट सञ्चालन गरिने सबै तालिम कार्यक्रमहरुको तालिमको विषयसंग सम्बन्धित विज्ञहरुसंग छलफल गरी पाठ्यक्रम निर्माण र तालिम सञ्चालन गर्ने सम्भावित विधिहरुको बारेमा राय सुझाव लिने व्यवस्था रहेको छ। यसै सन्दर्भमा चालु आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को तेश्रो चौमासिक अवधिमा सञ्चालन गरिने कृषि बीमा तथा कृषि ऋण प्रवर्द्धन विषयक प्राविधिक अधिकृतस्तर तालिम र व्यवसायीक तरकारी उत्पादन तथा नर्सरी व्यवस्थापन विषयक अगुवा कृषकस्तर तालिमको यस केन्द्रबाट तयार गरिएको प्रस्तावित तालिम पाठ्यक्रमलाई विज्ञहरुसंग छलफल गरी अन्तिम रूप दिने उद्देश्यले मिति २०७६ साल फाल्गुन २९ गते विहीबारका दिन एक दिने पाठ्यक्रम तर्जुमा बैठक सञ्चालन गरिएको थियो। उक्त बैठकमा कृषि विभाग, कृषि सूचना तथा प्रशिक्षण केन्द्र, राष्ट्रिय आलु, तरकारी तथा मसला बाली विकास केन्द्र, कृषि विकास निर्देशनालय, बाली संरक्षण प्रयोगशाला, बीमा समिति, कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र र वाणिज्य बैंक, गौशाला शाखाबाट विज्ञहरुको सहभागीता रहेको थियो। सो बैठकबाट प्राप्त सुझाव अनुसार प्रस्तावित पाठ्यक्रममा आवश्यक परिमार्जन सहित अन्तिम रूप दिने कार्य गरिएको छ। जसबाट तेश्रो चौमासिकमा सञ्चालन गरिने उक्त तालिम कार्यक्रमहरुलाई उपयोगी, समयानुकूल एवं प्रभावकारी तरबमा सञ्चालन गर्न सघाउ पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ।

केन्द्रका कर्मचारीहरुको स्वागत तथा विदाई सम्पन्न

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को दोश्रो चौमासिक अवधिमा यस केन्द्रमा चार जना कर्मचारीहरुको स्वागत तथा विदाई गरिएको छ। जस मध्ये नायब सुब्बा पदमा कार्यरत कर्मचारी श्री तारणी न्यौपानेले मिति २०७६ मंसिर १ गतेबाट लागु हुने गरी राजीनामा स्विकृत गराई सेवाबाट अलग हुनुभएकाले ना.सु. न्यौपानेलाई यस केन्द्रमा मिति २०७६ कार्तिक २२ गते एक कार्यक्रम आयोजना गरी विदाई गरिएको

थियो । नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुमा ३२ वर्ष द महिना सेवा गरी अवकास लिनु भएका नायब सुब्बा श्री तारणी न्यौपानेलाई अवकास पछिको जीवन अभ उर्जाशील एवं सुखमय रहोस् भनि यस केन्द्र परिवार हार्दिक कामना गर्दछौं ।

यस केन्द्रमा कार्यालय सहयोगी पदमा मिति २०७५ पुस १५ गते देखि कार्यरत श्री धुब्र प्रसाद भट्टराईको संघीय अर्थ मन्त्रालयमा समायोजन भएकाले मिति २०७६ कार्तिक २५ गतेबाट लागु हुने गरी रमाना गरिएको छ । का.स. भट्टराईलाई मिति २०७६ कार्तिक २४ गते एक कार्यक्रम आयोजना गरी निजले यस कार्यालयमा कार्यरत रहँदा पुऱ्याउनु भएको सेवाका लागि धन्यवाद दिई आगामी दिनहरुमा संघीय कार्यालयहरुमा कार्यरत रहँदा अभ कर्तव्यनिष्ठ भई कार्य गर्न यस केन्द्र परिवार हार्दिक कामना गर्दछौं ।

मेलम्ची नगरपालिका सिन्धुपाल्चोकबाट बागमती प्रदेशमा समायोजन पश्चात यस केन्द्रमा पदस्थापन भई मिति २०७६ कार्तिक १७ गते देखि अधिकृतस्तर छैठौं तह (एग्री इको. एण्ड मार्केटिङ समुह) का कर्मचारी श्री टिका प्रसाद काफ्ले यस कार्यालयमा हाजिर हुनु भएको छ । साथै जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काभ्रेबाट बागमती प्रदेशमा समायोजन पश्चात यस केन्द्रमा पदस्थापन भई मिति २०७६ कार्तिक १४ गते देखि सहायकस्तर चौथो (प्रशासन समुह) तहका कर्मचारी श्री विविता कार्की यस कार्यालयमा हाजिर हुनु भएको छ । पदस्थापन भई हाजिर हुनु भएका कर्मचारीद्वयलाई मिति २०७६ कार्तिक १९ गते एक कार्यक्रम गरी स्वागत गरिएको छ । कर्मचारीद्वय काफ्ले र कार्कीबाट यस केन्द्रमा कार्यरत रहँदा केन्द्रले आफ्नो उद्देश्य प्राप्तिका लागी सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम एवं क्रियाकलापहरुमा उच्च मनोबल सहित उत्कृष्ट कार्य सम्पादन हुने अपेक्षा लिएको छ ।

श्री तारणी न्यौपाने
नायब सुब्बा

श्री धुब्र प्रसाद भट्टराई
कार्यालय सहयोगी

श्री टिका प्रसाद काफ्ले
अधिकृतस्तर छैठौं

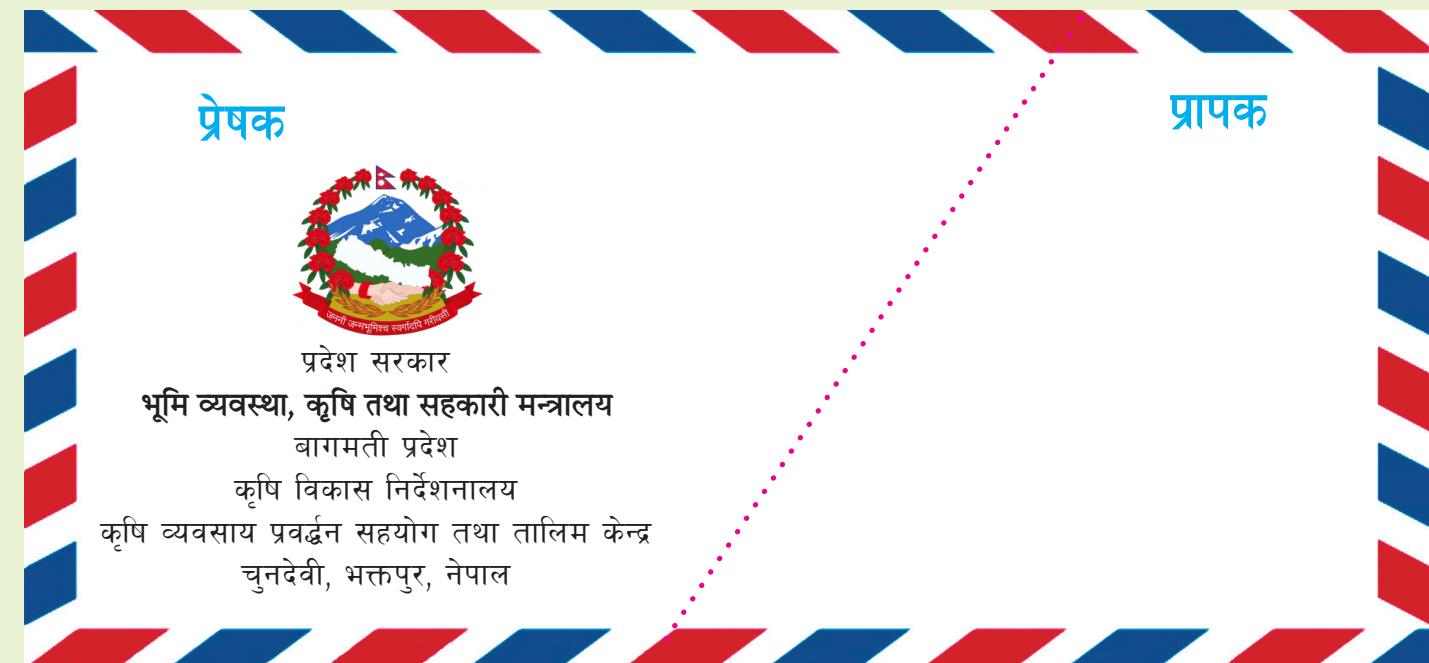
श्री विविता कार्की
सहायकस्तर चौथो

प्रेषक

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
बागमती प्रदेश
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र
चुनदेवी, भक्तपुर, नेपाल

प्रापक

फोन : ०१५०९२२९७, ०१ ५०९२०५४, ईमेल : abpstc. p3@gmail. com वेबसाईट : www.abpstc. p3. gov. np

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र चुनदेवी, भक्तपुर

चौमासिक बुलेटिन